

BURNMASTER EAGLE

PREIZKUS PIROGRAFA S STRANI UPORABNIKA

Avtor: Denis Serjun

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE.....	II
KAZALO SLIK.....	III
1 KAJ JE PIOGRAFIJA?.....	1
2 GLAVNE NASTAVITVE.....	4
3 BURNMASTER NASTAVKI - KONICE	6
4 TEST 1 -PREIZKUS NASTAVKOV.....	10
4.1 Predelana konica:.....	12
4.2 Konica s kroglico (Ball point tip 1,5 mm).....	12
4.3 Konica 01 - B (Skew tip).....	13
4.4 Žlička za senčenje (Spoon shader H30M).....	13
4.5 Jakost žarenja.....	15
5 TEST 2 - VŽIGANJE BESEDIL	16
5.1 Predelan nastavek	17
5.2 Ball point nastavek (1,5 mm)	17
6 TEST 3 - PRIMERJAVA MED BURNMASTER IN RAZERTIP PISALOM	18
6.1 Razertip HD17M med. Coarse Detail.....	19
6.2 Burnmaster pero in predelana konica	20
6.3 Razertip HD2SC flat shader	20
6.4 Burnmaster spoon shader H 30 M	21
7 PLUSI IN MINUSI.....	22
8 ZAKLJUČEK	23
9 KONČNI IZDELEK – Pirografija »The lone wolf«.....	24

KAZALO SLIK

Slika 1: Pirograf Burnmaster Eagle	2
Slika 2: Pisali	3
Slika 3: Kontrolna enota Burnmaster Eagle	4
Slika 4: Brušenje konice	7
Slika 5: Poliranje na nastavku iz filca.....	7
Slika 6: Poliranje shaderja	8
Slika 7: Konici skupaj.....	8
Slika 8: Pripomočki za poliranje konic.....	9
Slika 9: Konice v vrstnem redu.....	10
Slika 10: Testiranje stopenj žarjenja.....	11
Slika 11: Konica s kroglico- Ball point tip 1,5mm	12
Slika 12: Konica 01-B (Skew tip).....	13
Slika 13: Jakost žarjenja različnih konic.....	15
Slika 14: Test pisanja besedil.....	16
Slika 15: Napis z predelanim nastavkom.....	17
Slika 16: Napis z Ball point tip.....	18
Slika 17: Pisali Razertip.....	18
Slika 18: Primerjava pisal Burnmaster in Razertip.....	19
Slika 19: Primerjava peres	21
Slika 20: Izris motiva.....	24
Slika 21: Izbira konic	25
Slika 22: Črtanje besedila	26
Slika 23: Pisanje števil in črtanje ravnih linij	27
Slika 24: Črtanje s predelanim nastavkom	28
Slika 25: Začrtan motiv.....	29
Slika 26: Senčenje lovilca sanj	30
Slika 27: Senčenje volka.....	31
Slika 28: Poudarek svetlob z belo barvico.....	32
Slika 29: Končni motiv pred lakiranjem.....	33
Slika 30: "The lone wolf" - bela lipa, 18 x 58 cm.....	34

1 KAJ JE PIROGRAFIJA?

Bila je poznana že v viktorijanskih časih pod imenom »Pokerwork«, dandanes pa postaja spet priljubljena - mogoče zaradi razcveta novih pirografskih orodij ali pa preprosto zato, ker se je njen čas spet vrnil, težko reči. Vsak, ki občuduje pirografsko umetnijo pa lahko potrdi, da je s svojim rustikalnim in naravnim izgledom nekaj posebnega in resnično lepega. Naj bo motiv vžgan v les ali usnje, naj bo umetnik profesionalec ali nekdo, ki vžiga le ob prostem času, to ročno delo je vsako zase unikatno in zato tudi cenjeno. Lovski motivi, portreti, tihožitja in še marsikaj drugega vžganega v naravne materiale, vedno napolni prostor s toplino in domačnostjo. Veselja pa ne prinaša le imetniku slike ali okrašenega izdelka, temveč tudi ustvarjalcu samemu. Čeprav je postopek dolgotrajen in je potrebno nekaj vztrajnosti in dobre volje, pa lahko pogled na končni izdelek prinaša veliko zadovoljstvo in je trud na ta način poplačan.

Naj bomo natančnejši. Pirografija izvira iz grških besed »pur« (ogenj) in »graphos« (pisanje). Ljudje so najverjetneje »pisali z ognjem« že odkar je bil ta odkrit. Žal najzgodnejših dokazov nimamo, so pa zato bile odkrite dekoracije in umetnine, ki se jih je pozneje izvajalo z različnimi pripravami. Nekatere so bile vžgane s povečevalnimi stekli preko sončne energije, ostale pa z razbeljenimi kosi jekla ali bakra. Vendar je bilo takšno delo zamudno in zahtevno, saj so slednje, debelejšje ali tanjše konice, morali vedno znova razžarevati na ognju. Večjo porast je pirografija dosegla šele ob iznajdbi nove priprave, ki jo je poganjal bencin. Ta priprava je imela poseben balon, ki so ga stiskali in na tak način dovajali hlape do konice, ki je nato poljubno dolgo žarela.

Toda čas teče, tehnologija se izpopolnjuje in danes je vžiganje v les veliko lažje za vsakega, ki se odloči, da se bo preizkusil v tej vrsti umetnosti. Tako imenovani pirograf je električna naprava, sestavljena iz pretvornika in pisala, na koncu katerega je tanka žica (cekas), ki ob vklopu naprave zažari. Moč žarenja žice se uravnava na pretvorniku, ko se ta žica izrabi, pa se jo zamenja z drugo.

Na trgu je danes prisotnih že kar nekaj svetovno uveljavljenih podjetij s kvalitetno ponudbo pirografskih orodij kot so Peter Child, Razertip, Optima, Colwood in Nibsburner če omenim samo nekaj prepoznavnih iz tujine.

Na slovenskih tleh in med našimi pirografisti pa sta največkrat uporabljena slovenska pirografa podjetij RDA Elektrotehnika ter Mikroplus.

Z obema sem tudi sam delal vseh dosedanjih 15 let moje pirografske poti in sploh s slednjim naredil kar veliko kilometrino.

Kljub temu, da pri nas pirografija še ni tako razvita kot v tujini, pa smo postali ljudje zaradi družbenih omrežij bolj informirani kaj se dogaja po svetu. Ker sem tudi sam član nekaterih pirografskih skupin na teh platformah, rad dnevno spremljam kaj drugi

pirografisti počnejo, katere tehnike in orodja uporabljajo, ter kakšne rezultate dosegajo z uporabo teh orodij.

Tako sem si v zadnjemu letu tudi sam zaželel spremembe pri načinu mojega dela in začel postopoma iskati nov pirograf, ki bi ustrežal mojim potrebam in okusu.

Med samim iskanjem novega aparata, pa me je nekega dne kontaktiral Peter Osterversnik iz slovenskega podjetja Tobi. Razložil mi je, da uvaža v Slovenijo pirografe Burnmaster ameriškega podjetja Mastercarver, ter me vprašal če sem zainteresiran za testiranje te enote.

Vse kar sem vedel o temu pirografu je bilo to, da spada med prej omenjene svetovno znane znamke pirografov, več pa ne. Vseeno pa me je pritegnilo dejstvo, da je pirograf z vso dodatno opremo dobavljiv v Sloveniji, kar pomeni da ne bo problemov pri morebitnemu servisiranju ali nabavi dodatkov, če se bom odločil za nakup. Glede na to da bi moral ostale pirografe naročiti iz tujine bi nastali problemi že takoj ko bi bilo z enoto, pisalom ali nastavki kaj narobe in bi bilo treba najti hitro rešitev za popravilo.

Peter je bil hitro odziven in v nekaj dneh je bil testni Burnmaster Eagle že na moji risalni mizi.

Slika 1: Pirograf Burnmaster Eagle

In tu se vse začne...

Zakaj sem si že po enem mesecu vžiganja s testnim pirografom kupil svojega bom poskušal razložiti v nadaljevanju tega poročila, ki je v bistvu test Burnmaster enote s strani uporabnika/umetnika. Z mojim lastnim »Eaglom« delam sedaj približno pol leta, poleg naročil, ki sem jih z njim izdelal pa sem vmes naredil še nekaj testov s katerimi bom poskušal prikazati različne zmožnosti tega aparata.

Začnimo torej z nekaj tehničnimi lastnostmi:

Burnmaster Eagle je za razliko od Burnmaster Hawka enota na dve pisali. To ni opcija, ki je nujna, je pa priročno imeti priklopljeni dve pisali z dvema žičkama, ki sta najbolj uporabni.

To je bila moja dolgoletna želja.

Slika 2: Pisali

Z največjim vgrajenim transformatorjem in 130 W moči velja ta pirograf za trenutno najmočnejšo enoto na trgu, ki je bila v letu 2018 s strani proizvajalcev še dodatno posodobljena.

Enota vsebuje zaščito proti udaru strele, elektronika in transformator pirografa pa sta zaščitena s kovinskim ohišjem, ki ni občutljivo na dotik z vročo konico in tako zagotavlja stabilno osnovo. Vgrajena je tudi avtomatska varovalka za zaščito elektronike pred prenapetostjo, v primeru, da bi odpovedala konica, pisalo ali povezovalni kabel.

Oblika originalnega Burnmaster pisala je oblikovana na osnovi kirurških ročnih instrumentov, ki uporabljajo takšno trikotno obliko in dimenzijo, torej je namenjene več urnemu neprekinjenemu delu s pirografom v primeru profesionalnega uporabnika.

Na vrhu ohišja sta tudi dve priročni kovinski stojali v kateri lahko odložimo pisali in se tako izognemo morebitnim opeklinam med delom.

Kar se tiče konic oziroma nastavkov izdelanih iz cekas žice je Burnmaster poznan po temu, da proizvaja masivne bakrene priključke iz katerih je izpeljana grelna žica. Tej priključki se vstavijo v pisala in privijejo z dvema vijakoma, s tem nastane posledično trden kontakt.

Podrobnejši tehnični opis Burnmaster pirografa je opisan na spletni strani podjetja Tobi (www.tobi.si) v kategoriji Pirografija. Zato bi priporočil ogled strani vsakemu, ki je za to enoto zainteresiran. Za morebitna tehnična vprašanja je Peter dosegljiv na njegovi elektronski pošti: peter@tobi.si ali telefonski številki 040 428 540, kjer vam bo z veseljem svetoval in vas usmeril pri izbiri pirografa.

Mi pa bomo zadevo preučili na malo drugačen način - skozi oči uporabnika, oziroma umetnika pirografista...

2 GLAVNE NASTAVITVE

Za začetek si bomo pogledali sprednjo stran kontrolne enote, kjer se nahajajo glavna stikala za nastavitve.

Slika 3: Kontrolna enota Burnmaster Eagle

V spodnjemu desnemu kotu imamo seveda najprej stikalo za vklop in izklop (On-Off), ki ob vklopu zažari v rdeči barvi.

Če imamo pred seboj pirograf Burnmaster Hawk pomeni, da smo izbrali enoto z enim izhodom za kabel in pisalo, v mojem primeru pa imam na mizi pirograf Burnmaster Eagle.

Hawk in Eagle sta torej dve povsem enaki enoti, s to razliko, da ima Eagle kot sem že prej omenil dva izhoda za dve pisali.

Med enim in drugim izhodom se nahaja majhno stikalo, s katerim spreminjamo delovanje levega ali desnega pisala. Proizvajalec priporoča, da med premikanjem tega stikala izključimo pirograf na On/Off stikalu, ter ga po premiku spet vklopimo. Tako podaljšamo življensko dobo aparata.

Zgoraj se nahaja glavno stikalo za nastavljanje jakosti žarenja grelne žice. To stikalo je brezstopenjsko (se tekoče vrti), temperaturo lahko tako poljubno nastavljamo od številke 0 (Low) kjer žica ne oddaja nobene toplote, ter se počasi premikamo do številke 12 (High), kjer žica živordeče žari.

Med številko 2 in 4 pa lahko opazimo tudi majhno luknjo.

Ta služi natančnemu nastavljanju maksimalne temperature (Micro heat adjustment), kar pomeni, da lahko tu s pomočjo imbus ključa natančneje nastavljamo maksimalno temperaturo konice. Tipičen primer uporabe te funkcije je naprimer ko uporabljamo šibkejša pisala nekaterih drugih proizvajalcev, oziroma ob vžiganju na mehkejši les.

Ko smo že pri pisalih je zanimiv del te enote tudi to, da ima priložena dva adapterja preko katerih lahko na kabel priklopimo pisala drugih proizvajalcev (V nadaljevanju sem priklopil in preizkusil Razertip pisala)

Če se pomaknemo naprej na kable, ki povezujejo pisala s kontrolno enoto, lahko zmerimo da so le-tej dolgi 100 cm, kar je dodaten plus. Takšna dolžina je dobrodošla, saj lahko med vžiganjem premikamo pisalo po celotni delovni površini, ne da bi morali pri tem premakniti kontrolno enoto. Čeprav delujejo kabli na prvi pogled nerodni in togi, pa sem med delom spoznal, da temu ni tako. Kljub debelini kabla je ta fleksibilen in med vžiganjem ni v napoto.

Poglejmo ponovno pisala. Ko sem si pred časom ogledoval ta aparat na spletu, moram priznati, da sem bil nad pisali najbolj skeptičen. Robustno ohišje, debeli kabli in velika pisala so mi delovali vse prej kot primerni za moj način dela, med nadaljnjim brskanjem sem se potem tudi vedno bolj nagibal k drugim proizvajalcem, ki so nudili tanjša pisala. Predstavljal sem si, da bo s temi dosti lažje vžigati detajle, kakršne sem želel.

No, tu pride še kako prav tisti izrek »Ne sodi knjige po platnicah.«

Vsaj v mojem primeru.

Že po prvih nekaj minutah vžiganja z Burnmaster pisalom sem namreč opazil kako lepo se tako imenovana »delta oblika« prilega moji dlani. Ugotovil sem tudi, da imam kar dobro kontrolo nad vodenjem žičke, pa čeprav so moji prsti bolj oddaljeni od risalne podlage kot sem bil do sedaj vajen.

Moja dosedanja prepričanja so se mi hitro začela postavljati na glavo in spoznal sem, da bo vse to postalo še zanimivo...

3 BURNMASTER NASTAVKI - KONICE

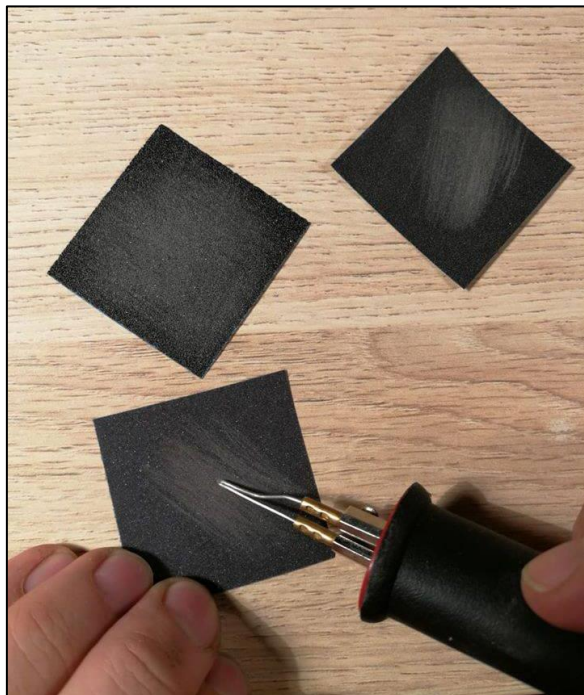
Po enem mesecu vžiganja s testnim aparatom me je torej ta enota končno dovolj prepričala, da sem si dejal, to bo to, ne vem sicer kako bo vse skupaj izpadlo na dolgi rok ampak pripravljen sem poskusiti.

Naročil sem si Tobijev pirografski set Burnmaster Eagle s 15 pripadajočimi konicami.

Kljub vsem na novo pridobljenim nastavkom pa ob prispeli enoti seveda nisem mogel iz svoje kože, da ne bi že na začetku improviziral. Vsa pretekla leta sem bil namreč vajen delati samo z dvema oblikama nastavkov - to je bila grelna žica debeline 0,45 mm, ki sem jo oblikoval v konico s katero sem črtal vse linije, ter pisal črke in številke.

Druga je bila žica debeline 0,9 mm, ki sem jo s kladivom sploščil in oblikoval v obliko žlice, ki mi je nato služila kot shader – nastavek za senčenje.

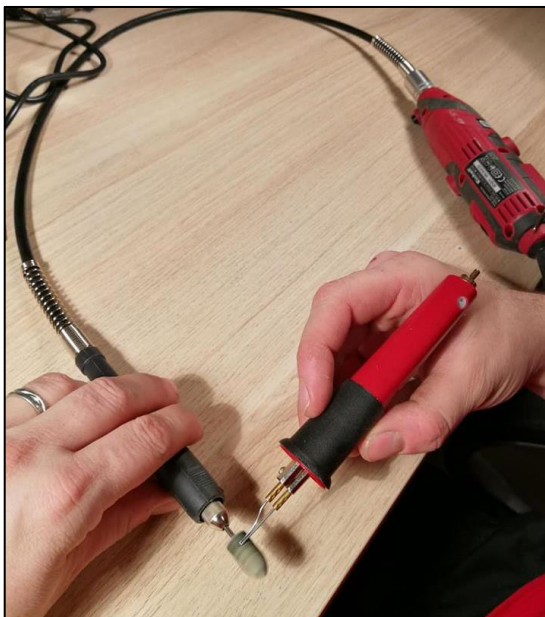
Ob poskušanju črtanja tankih linij z eno od Burnmasterjevih nastavkov pa sem ugotovil, da bo to zaradi debelejšje žice (0,91 mm) bolj težko izvedljivo. Prišel sem na idejo, da bi žico v konici stanjšal in tako sem poskušal naslednje. Žico sem zbrusil (zadnje 3 mm), to pa sem storil z vlečenjem preko treh različnih granulacij brusnega papirja. Začel sem z granulacijo 100, nadaljeval s 180 in zaključil z 240. Med brušenjem sem stalno pazil, da žice ne preveč stanjšam in oslabim, saj bi mi lahko počila. Potek dela prikazuje slika 4.

Slika 4: Brušenje konice

V pirografiji je bistveno, da je žica tam kjer pride v stik z podlago čimbolj gladka, saj je v kombinaciji s fino brušenim lesom vžiganje posledično zelo olajšano.

Zato sem pravkar predelano konico še dodatno spoliral na nastavku iz filca, ki sem ga vpel v premi brusilnik. Po površini filca sem dodal zeleno pasto za poliranje kovin.

Slika 5: Poliranje na nastavku iz filca

Postopek poliranja sem ponovil tudi na shaderju,

Slika 6: Poliranje shaderja

Slika 7: Konici skupaj

Tokrat mi shaderja ni bilo potrebno sam izdelati, saj je za to poskrbel že proizvajalec. Tega nastavka sem bil v bistvu že v samem štartu najbolj vesel.

Kar se tiče poliranja na premi brusilniku moram poudariti, da to ni nujno opravilo. Nastavki so v originalu že dovolj gladki, da omogočajo kvalitetno vžiganje in nekateri med njimi so že delno spolirani. Za tiste, ki pa bi šli radi korak dalje, je dodatno poliranje zanimiva opcija. Sam sem namreč zatem med vžiganjem opazil razliko v bolj gladkemu teku žice.

Med delom sem nato uporabil še en »trik«.

Po določenemu času vžiganja se na konici namreč začne nabirati karbon, to pa se pozna na vedno slabšem teku žice, ki postopoma izgublja na temperaturi in se ohlaja. Že od vedno imam prakso, da žičko čistim z majhnim skalpelom (nožem) če se na njej nabere debelejša plast karbona. A to naredim le občasno, največkrat jo samo nekajkrat potegnem in očistim z majhno medeninasto ščetko in nadaljujem z delom. Tokrat pa sem si priskrbel še kos usnja, ga spet premazal z zeleno pasto ter dodatno še nekajkrat ročno potegnil čez nastavek in ga spoliral. Ponavljam, nekaj kar ni nujno, se pa nekoliko pozna in bo mogoče komu koristen napotek.

Na spodnji fotografiji so prikazana vsa orodja, ki sem jih uporabil pri oblikovanju nastavka, brušenju in poliranju.

Slika 8: Pripomočki za oblikovanje in poliranje konic

Ko sem z mojim predelanim in stanjšanim nastavkom tako poskušal ponovno črtati linije je bila zame razlika očitna. Linije sem lahko spet vžigal enakomerne in tanke. Vžiganje je hitro steklo in ponovno postalo prijetno.

4 TEST 1 -PREIZKUS NASTAVKOV

Odločil sem se, da bom naredil 3 teste, v katerih bom preizkusil zmožnosti različnih nastavkov, v nadaljevanju pa delim rezultate in fotografije iz teh preizkusov.

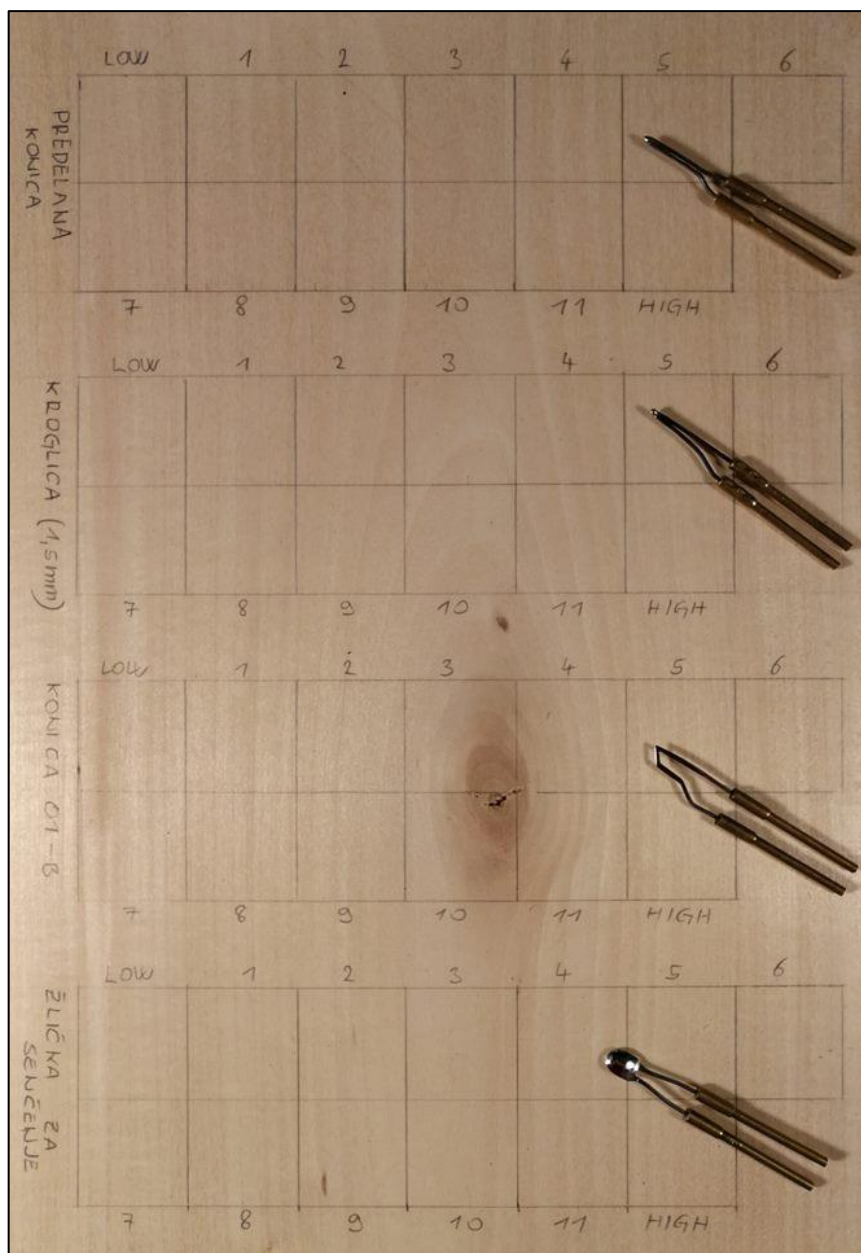
Za začetek sem stestiral 4 žičke , ki se mi zdijo najbolj uporabne (Z vrha proti dnu):

- Konica 01 - B (Skew tip)
- Konica s kroglico (Ball point tip 1,5 mm)
- Žlička za senčenje (Spoon shader H30M)
- Konica ki sem jo sam predelal

Slika 9: Konice v vrstnem redu

Da bi izvedel kakšen efekt ima vsak nastavek ob višanju jakosti žarenja sem si na les s svinčnikom izrisal kvadrate velikosti 2,5 x 2,5 cm. Kvadratov je 13 in predstavljajo vsako stopnjo žarenja posebej. (Les je črna lipa).

Slika 10: Testiranje stopenj žarjenja

Med vžiganjem sem si sproti zapisoval posebnosti, rezultati pa so sledeči:

4.1 Predelana konica:

Stopnja 0 (Low) – Ni efekta, žica ne pušča sledi.

Stopnja 1 - Žica rahlo žge.

Stopnja 3 in 4 – Na teh dveh stopnjah je temperatura že dovolj visoka, da lahko normalno črtam in vžigam temne linije. (To je seveda odvisno tudi od trdote lesa. Stopnji 3 in 4 veljata za prikazano črno lipo, ki spada med mehkejša lesa. Pri trših lesovih mora biti temperatura seveda višja)

Stopnja 5 – Od te stopnje naprej ni več razlike in je efekt na lesu enak.

Stopnja 10 – Ob dotiku žice z lesom nastane zaradi visoke temperature plamenček.

Stopnja 11 – Toplota v pisalu postane moteča.

4.2 Konica s kroglico (Ball point tip 1,5 mm)

Stopnja 0 (Low) – Ni efekta.

Stopnja 5 – Na tej stopnji postane nastavek s kroglico najbolj primeren za črtnjenje. Po tej stopnji tudi ni več razlike in je efekt na lesu enak.

Stopnja 7 – Žica začne žareti.

Stopnje od 10 do 12 (High) – Pri vžiganju nastaja izjemno veliko dima, žica živordeče žari, pisalo se segreva.

Slika 11: Konica s kroglico - Ball point tip 1,5mm

4.3 Konica 01 - B (Skew tip)

Stopnja 0 (Low) – Ni efekta.

Stopnja 5 – Tudi pri temu nastavku je stopnja 5 najbolj primerna za poteg polnih črnih črt.

Stopnja 7 – Ni več razlike, efekt na lesu je od tu naprej enak.

Stopnja 8 – Po tej stopnji začne konica živordeče žareti in za seboj puščati plamen, ki se z vsako naslednjo stopnjo povečuje. Takšen pojav prvič vidim!

Slika 12: Konica 01-B (Skew tip)

4.4 Žlička za senčenje (Spoon shader H30M)

Stopnja 0 (Low) – Ni efekta.

Stopnje od 1 do 6 – To so vse stopnje, ki so pri shaderju uporabne, odvisno kakšne nianse in texture bi radi z njim dosegali.

Stopnja 7 – Konica se pri tej stopnji začne mehčati, zato začnem vžigati z večjim občutkom.

Stopnja 9 – Po tej stopnji je efekt na lesu enak.

Stopnja 10 – 12 (High) – Pisalo se segreje in postane toplota moteča, žica že tako žari in se mehča, da preneham z uporabo, saj imam občutek da se bo zvila ali počila.

Pomembna opomba:

Kot sem omenil, dobil sem občutek, da se bo shader nastavek z nadaljnjo uporabo poškodoval, a to se pri temu testu še ni zgodilo, ta je ostal cel. Mi je pa počil pri naslednjih projektih kjer sem ga uporabljal. Po določenemu času normalne uporabe se je začel majati in se enostavno odlomil. Ob pregledovanju zakaj se je to zgodilo sem ugotovil, da je v določeni točki (kjer preide iz žice v ploščati del) tako tanek, da je z vsako uporabo samo vprašanje časa kdaj se bo to zgodilo.

Kmalu za tem so se mi javili tudi nekateri drugi novi lastniki Burnmaster pirografa, ki so se srečali z istim problemom, vsem se je po določenemu času uporabe zlomil shader. O problemu smo obvestili Petra, ta pa je iz ZDA naročil novo serijo teh nastavkov, ki imajo nov in spremenjen dizajn. Sicer je sprememba majhna, prvič sem ga preizkusil pri vžiganju volka, ki je prikazan na koncu tega poročila. Res je trdnjši, vendar menim, da bi se ga dalo še vedno zasnovati bolje kot je trenutno, ter ojačati.

Ta nastavek je v bistvu najbolj uporaben med vsemi, saj se da v primerjavi z mojimi dosedanjimi shaderji, z njim lepše in bolj enakomerno senčiti.

Izgubi pa na koncu vso vrednost, prav zaradi problematike lomljenja.

Shader je tako postal prvi problem, ki me je resnično zmotil pri tej enoti.

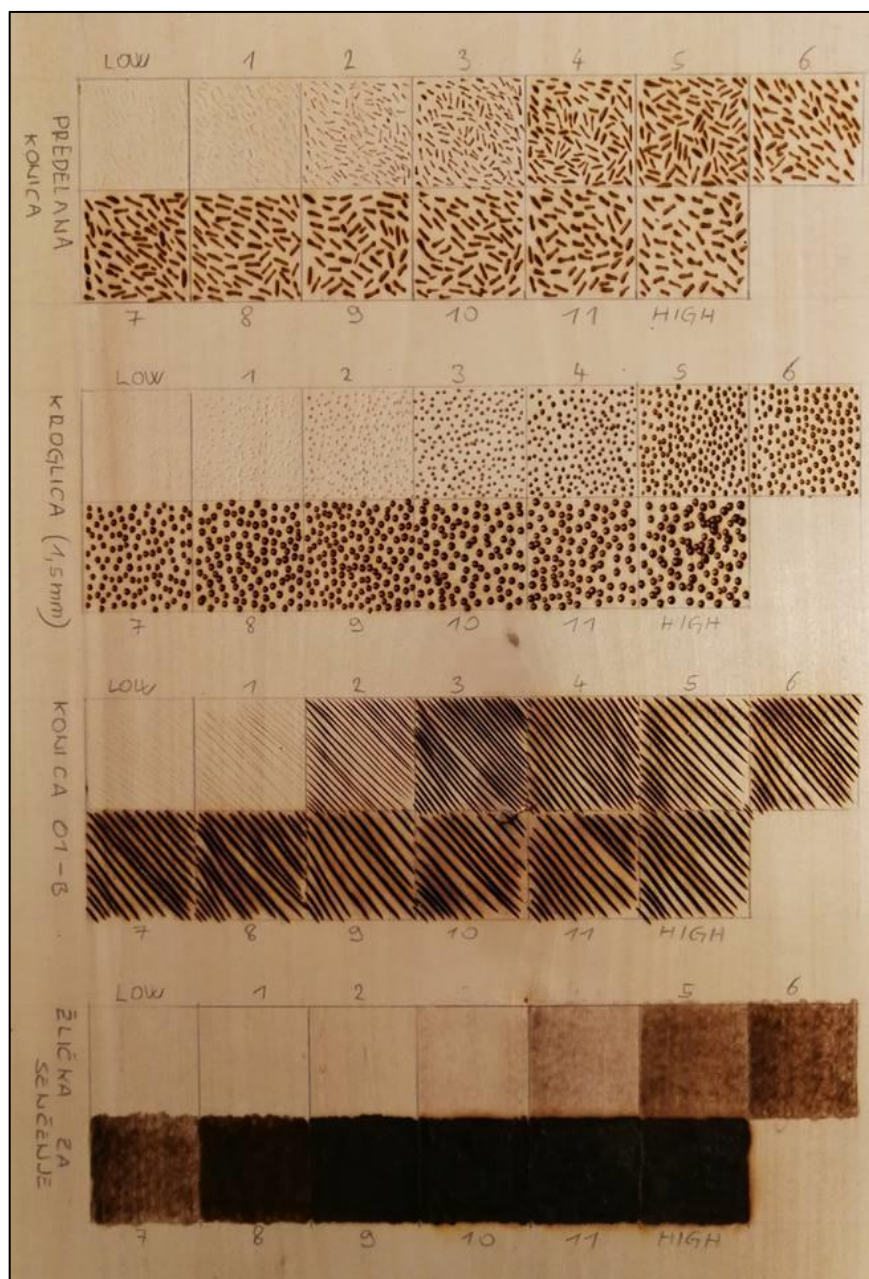
Z moje strani je zato velika želja, da bi se proizvajalec bolj posvetil dizajnu tega nastavka in ga izboljšal. V nasprotnem primeru bomo morali iskati druge alternative.

V nasprotju s shaderjem pa so prvi trije nastavki dobro opravili svojo nalogo, predelana konica je vsestransko uporabna, konica s kroglico in konica 01- B pa sta že v originalu kvalitetno izdelani in ju bom v prihodnjih projektih gotovo še veliko uporabljal!

4.5 Jakost žarenja.

Glede jakosti žarenja sem ugotovil, da je stopnja 8 povsem dovolj visoka za vse efekte, ki bi jih radi dosegali. To velja za trdoto lesa kot jo ima črna lipa.

Vse višje stopnje pa so primerne za trše vrste lesov. Ob temu testu sem resnično spoznal tudi pravo moč Burnmaster enote.

Slika 13: Jakost žarjenja različnih konic

5 TEST 2 - VŽIGANJE BESEDIL

Narava mojega dela je taka, da poleg vžiganja raznih motivov, pri skoraj vsakemu izdelku pišem s pirografom tudi razna besedila. Velikokrat je poleg klasične pirografije prisotna tudi ura, kar pomeni ponavljajoče vžiganje urnih številčnic.

Slika 14: Test pisanja besedil

Za razliko od senčenja, kjer si dam lahko duška in je tu najbolj prisoten moj »freestyle« način vžiganja, pa imam pri pisanju črk in številk drugačen sistem. Ob pisanju niti ni potrebno, da smo posebej umetniško nadarjeni, tu se gre prej za razumevanje in obvladanje določene tehnike vžiganja.

Pri vžiganju besedil je najpomembnejše, da dobimo pravo razmerje med temperaturo žice, hitrostjo našega vžiganja in trdoto samega lesa. Za začetek potrebujemo nekaj vaje, a kot pravi izrek: »Vaja dela mojstra, če mojster dela vajo«... Z nekaj vaje lahko postanejo naše črke kmalu črne in polne, pravilnih oblik, ter z uniformirano teksturo. In take tudi najlepše izpadejo.

V drugemu testu bom tako preizkusil dva nastavka,.

Prvi je moj predelani nastavek, drugi pa je nastavek s kroglico - Ball point tip (1,5 mm).

Ball point tip je v bistvu namenjen prav temu - pisanju. Ker sem že od vedno vaje pisanja z navadno oblikovano žico (kot prva) me zanima če je druga res boljša. Les na katerega vžigam je ponovno črna lipa.

5.1 Predelan nastavek

Jakost žarenja sem nastavil na stopnjo 5, potem je nisem več spreminjal. Črke sem vžigal postopoma in enakomerno, linije so postajale črne in polne.

Tek žice je dokaj miren.

Prednost tega nastavka je na primer ta, da lahko zaradi »špičaste« konice vžigam zelo tanke črte in delam ostre robove, kjer je potrebno.

Slika 15: Napis s predelanim nastavkom

5.2 Ball point nastavek (1,5 mm)

Jakost žarenja sem nastavil na stopnjo 6, tudi tu je potem nisem več spreminjal.

Najprej sem opazil, da teče žička po lesu lepše prav zaradi okrogle oblike konice, vžiganje je zato še lažje.

Je pa težje vžigati tanjše linije, kjer je potrebno.

Ta žička je hitro obvladljiva, linije so prav tako enako polne in črne, tudi tekstura je bolj enakomerna če primerjam s prejšnjim nastavkom, okoli linij ni skoraj nič ožganin. Pri predelani konici se je to na primer bolj poznalo.

Opažam pa da se pisalo s to vstavljeno konico bolj segreva kot z vstavljeno predelano konico. Če je to moteče pa se bo pokazalo le med večurnim delom.

Ko potegnem črto je ta nastavek uporaben in primeren za pisanje, dobra lastnost Ball point tipa pa je tudi ta, da jih dela Burnmaster v treh velikostih kroglice. Prva je premera 1mm, druga 1,5 mm, tretja pa 2 mm.

Tako lahko izberemo najprimernejšo glede na velikost črk, ki jih bomo vžigali.

Slika 16: Napis z Ball point tip (1,5 mm)

6 TEST 3 - PRIMERJAVA MED BURNMASTER IN RAZERTIP PISALOM

Zanimala me je tudi opcija priključitve pisal drugih proizvajalcev na Burnmaster enoto, zato sem si priskrbel 2 Razertip pisali za primerjavo.

Glavni razlog za nakup teh pisal je ta, da me je zanimalo če bojo zaradi svoje majhnosti bolj primerna za vžiganje raznih drobnih detajlov, oziroma za vžiganje na manjše lesene obeske, svečnike in za povsod kjer bi bila lahko Burnmaster pisala vseeno prevelika.

Slika 17: Pisali Razertip

Glede na priporočila na spletu in trenutno izbiro v trgovini sem tako izbral dve HD (Heavy duty) fiksirani pisali in sicer:

HD17M medium Coarse Detail (Za črtanje linij) in HD2SC flat shader (Shader za senčenje)

Primerjal sem ju z dvema drugimi Burnmaster konicami in sicer s predelanim nastavkom ter Burnmaster shaderjem.

Pa pogledjmo kako se obnesejo v praksi:

Slika 18. Primerjava pisal Burnmaster in Razertip

6.1 Razertip HD17M med. Coarse Detail

Ko sem vžigal prečno na letnice sem potreboval nekaj časa preden sem dobil občutek, zato so črte neenakomerne. Vzdolžno z letnicami je tek žice lepši, po diagonali prav tako. Ugotovil sem, da je oblika žice, ki sem jo izbral za to delo neprimerna, sploh pri krivuljah saj moram stalno obračati in prilagajati pozicijo pisala. Ker je bila izbira konic v trgovini omejena sem že vnaprej predvideval te težave, vendar sem vseeno hotel preizkusiti.

Všeč pa mi je sama oblika pisala ter oprijem iz pene. Dobro se prilega moji dlani.

Nastane pa problem s priklopljenim Burnmaster kablom. Ta je namreč težji in debelejši od original Razertip kabla, ki je bistveno tanjši in lahek.

Tako postane Razertip pero ob priklopu na ta kabel precej neuravnoteženo, saj ga teža kabla vleče stalno nazaj čez mojo dlan in je zaradi tega vžiganje oteženo in nerodno.

Ker pri Burnmaster peresu ni tega problema, sem obe peresi stehal in ugotovil, da je Razertip pero v bistvu še enkrat lažje od Burnmaster peresa. Na Burnmaster enoto bi bilo torej potrebno imeti priklopljen Razertipov kabel in tako bi morala stvar načeloma delovati kot je treba.

6.2 Burnmaster pero in predelana konica

Kljub temu, da je pisalo večje in deluje bolj nerodno, pa je bilo zame vžiganje s tem pisalom in konico vseeno lažje. Črte so tanjše, bolj polne in enakomerne. Jakost žarenja je konstantno na stopnji 3. Pri krivuljah mi ni bilo potrebno stalno obračati peresa in sem ga držal ves čas v isti poziciji. Prav tako tu ni prej omenjenega problema z vlečenjem kabla nazaj, pisalo je težje in tako med vžiganjem stalno uravnoteženo.

Kot trdi proizvajalec, se lahko preko Burnmaster adapterjev na njihovo enoto priklopi večino pisal, ki so trenutno na trgu. To torej drži, kako je s tem v praksi delati pa je odvisno od vsakega pisala posebej, njegove oblike in teže...

6.3 Razertip HD2SC flat shader

Tek žičke je bil pri tej konici zelo gladek, pri nižjih temperaturah sem senčil enakomerno. Da sem se prilagodil kotu shaderja sem tokrat držal pisalo pod nekoliko nižjim kotom in zato tudi nisem čutil tolikšnega vlečenja kabla.

Pomanjkljivosti pa sem začel čutiti ko sem se začel bližati višjim temperaturam vžiganja. Pisalo se je začelo segrevati, toploto sem začutil pri zračnikih v sredini pisala, najbolj pa spredaj pri prstih. Na stopnji 5 in 6 sem čutil že veliko vročino v konici mojega palca, tako da si ne predstavljam kako bi lahko na tak način vžigal več ur. V temu primeru bi moral pomakniti peno, ki jo držim nekoliko višje in proč od žice, tako bi najbrž šlo.

Tudi plastika pisala se je precej segrela, prav tako adapter med pisalom in kablom.

Pozitivno pa sem presenečen nad trdnostjo tega shaderja, saj je kljub svoji majhnosti zelo stabilen, ne upogiba se tudi ob večjemu pritisku in višji temperaturi, kar je velik plus.

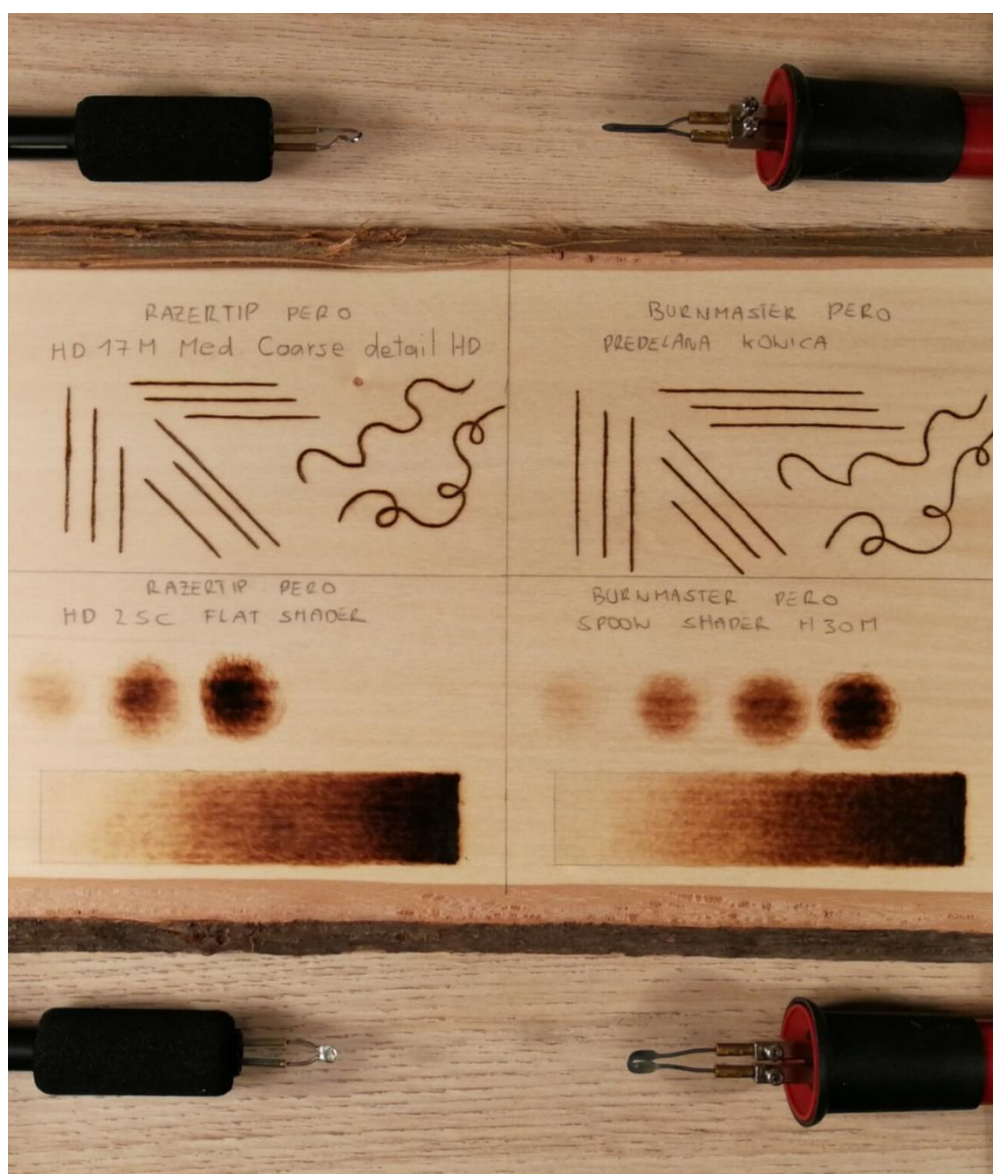
6.4 Burnmaster spoon shader H 30 M

Ta shader sem že prej opisal, prav tako problematiko, ki je z njim povezana. Je pa vžiganje z njim v primerjavi z Razertipovim boljše in bolj sproščeno. A ko se začne enkrat majati bi si želel stabilnosti Razertipove konice.

Torej vsak od teh dveh nastavkov ima svoje pluse in minuse.

Kar se tiče Burnmaster pisala se to tudi pri višjih temperaturah le delno segreje in se lahko z njim normalno vžiga, več ur. Preverjeno.

Tu se res pozna razlika v zasnovi delta peresa.

Slika 19: Primerjava peres

7 PLUSI IN MINUSI

Za zaključek bi vse rad povzel in primerjal nekaj dobrih in slabih lastnosti Burnmaster enote:

Dobre lastnosti:

- + **Robustna in kvalitetna izvedba**, že na prvi pogled je videti, da je enota sestavljena iz kvalitetnih materialov, kar se potrdi tudi med delom.
- + **Dveletna garancija na enoto**
- + **Aparat in vsi dodatki so dobavljivi v Sloveniji** pri podjetju Tobi, ki vse to pošilja tudi po pošti.
- + **Opcija enote na dve pisali**. Zelo priročno, saj imamo lahko na obeh pisalih 2 nastavka, ki ju najraje uporabljamo. Tako po potrebi samo preklapljamo med pisali.
- + **Moč enote s 130 W**, ki je dovolj močna tudi za najzahtevnejše uporabnike!
- + **Dovolj velika izbira konic** oziroma nastavkov, ki so kvalitetno izdelani.
- + **Možnost priklopa pisal drugih proizvajalcev preko dveh adapterjev**
- + **Kot opcijo lahko naročimo tudi posebej izdelano torbo za prenos pirografa**. Priročno za vse, ki prenašate aparat na razne lokacije.
- + **Opcija naročila 460mm cekas žice (0,91 mm) in 8 parov medeninastih nastavkov** za izdelavo lastnih konic.

Slabe lastnosti:

- **Made in Taiwan**. Nalepka, ki je nalepljena na ohišju, me je zmotila že na začetku. Torej so kljub Ameriški zasnovi, enote še vedno izdelane v drugi državi. Danes je to v svetu sicer že stalna praksa, pa vseeno, doda vsemu skupaj kisel priokus. Ne glede na vse se pri delu z aparatom zaradi tega ne kaže nobenih pomanjkljivosti.
- **Shader nastavek**. Kot sem že rekel, problem je moteč in si želim, da bi se ga izboljšalo.
- **Dokaj visoka cena aparata in nastavkov** – To je v bistvu stvar vsakega posameznika kako na to gleda. Za nekoga, ki ni pripravljen investirati v kvalitetno orodje bo mogoče predrag, za drugih ki pa se s pirografijo resneje ukvarjamo in smo pripravljeni odšteti kakšen evro več, je cena realna.
- **Cenen križni izvijač**, ki je pristavljen za menjavo konic. Menim, da bi bil boljši imbus ključ z imbus vijaki.

8 ZAKLJUČEK

Sam se z izdelavo pirografskih izdelkov po naročilih strank ukvarjam že vrsto let, zato je izbira dobrega pirografa zame ključnega pomena. Tako kot potrebujejo mehanik in mizar kvalitetna orodja za opravljanje svojih dejavnosti, tako velja za vse druge »fohe« in pirografija ni nobena izjema. Ker sem sam že iz srednje šole naprej v lesarskih vodah in imam doma poleg ateljeja tudi manjšo mizarsko/umetniško delavnico, se poskušam še vedno kar se da držati načela »Nisem tako bogat, da bi kupoval poceni.«

Zanimiv izraz, ki pa ga razume vsakdo, ki se z nečim profesionalno ukvarja in ve koliko problemov lahko prinaša nabava cenениh orodij, vsaj tistih, ki jih imamo dnevno v uporabi.

Kot sem že na začetku tega poročila povedal, Burmaster pirograf si lastim šele dobrega pol leta - kako se bo ta aparat obnašal in deloval v naslednjih letih je seveda težko predvideti, to bo samo čas sam pokazal. Imam pa glede na moje dosedanje izkušnje z njim in mnenja uporabnikov iz tujine dober občutek. Veselim se torej že vseh nadaljnjih projektov, ki me še čakajo s tem pirografom.

Upam, da sem bil s tem poročilom v pomoč vsem, ki se boste odločali za izbiro pravega aparata za vaše ustvarjalne hobije.

Z leti sem prišel namreč do spoznanja, da je izbira pirografa odvisna od okusa in potreb vsakega ustvarjalca posebej. Kar meni odgovarja, nekomu drugemu mogoče ne bo... To je približno tako kot je z izbiro osebnega avtomobila, vsi imamo svoje poglede in prepričanja, na koncu pa izberemo seveda kar je nam najljubše. In tako je tudi prav!

Zaključujem z nekaj fotografijami, ki sem jih poslikal med izdelavo končnega izdelka. V temu izdelku sem zajel vse lastnosti, ki jih imajo moje pirografske stvaritve, torej ura, besedilo in motiv, vžgani na lesu - tokrat na beli lipi...

Volk z besedilom je prekopiran na les s kopirnim papirjem, lovilec sanj pa sem izrisal prostoročno ter tako vse povezal v celoto.

Med vžiganjem sem uporabil 5 različnih nastavkov in sicer:

- Ball point nastavek (1,5 mm) - Za vžiganje besedila.
- Ball point nastavek (1 mm) - Za vžiganje manjših številčk na urni številčnici.
- 10 – A nastavek - Za vžiganje ravnih linij pri mreži v lovilcu sanj.
- Predelan nastavek – Za črtanje vseh linij
- Spoon shader – Za senčenje motivov

9 KONČNI IZDELEK – »THE LONE WOLF«

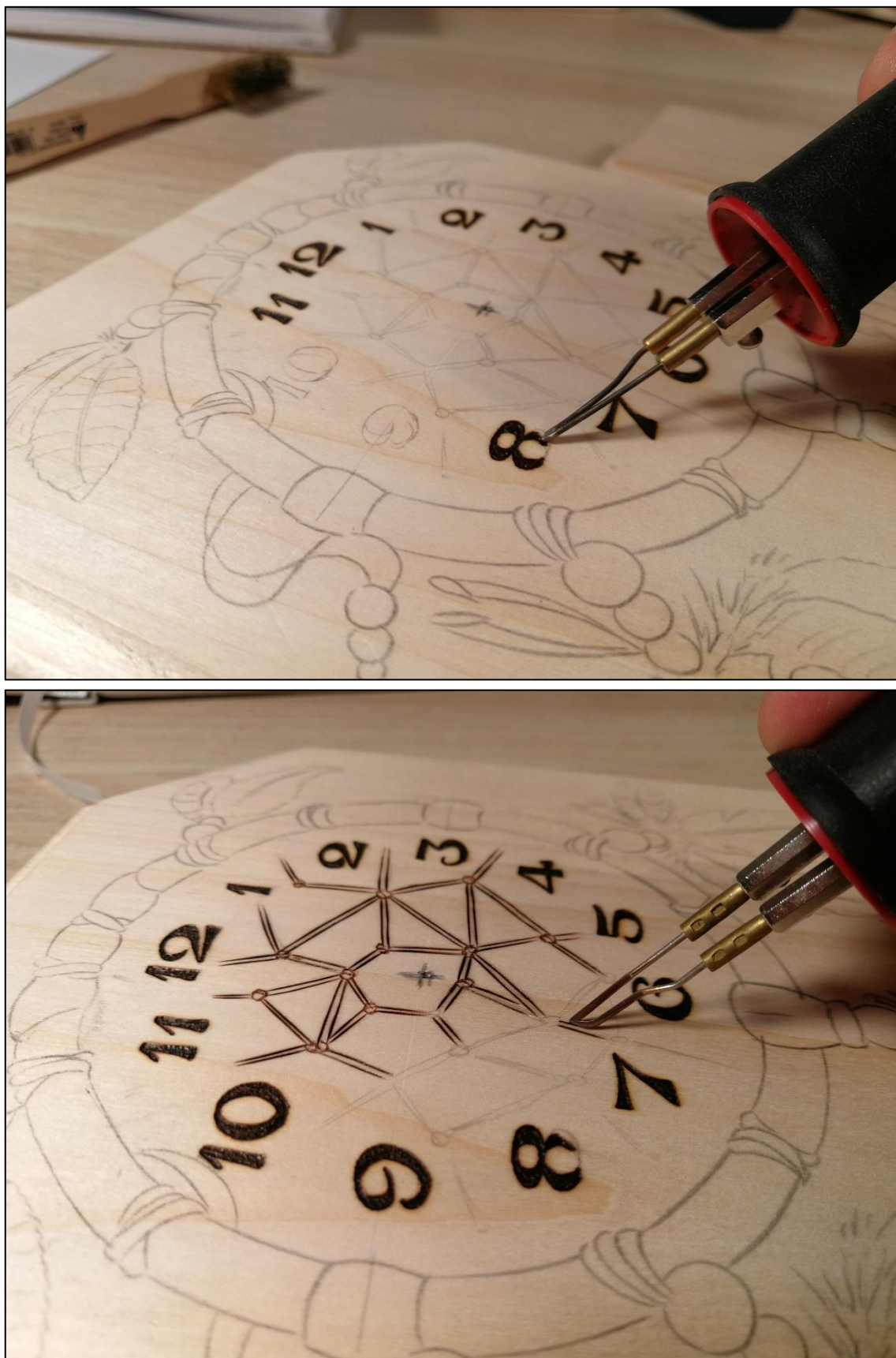
Slika 20: Izris motiva

Slika 21: Izbira konic

Slika 22: Črtanje besedila

Slika 23: Pisanje števil in črtanje ravnih linij

Slika 24: Črtanje s predelanim nastavkom

Slika 25: Začrtan motiv

Slika 26: Senčenje lovilca sanj

Slika 27: Senčenje volka

Slika 28: Poudarek svetlob z belo barvico

Slika 29: Končni motiv pred lakiranjem

Slika 30: »The lone wolf« - bela lipa, 18 x 58 cm

Vse ki ste zainteresirani za ogled več mojih del, vabim na mojo Facebook stran:

»Umetnost v lesu, pirografija, Denis Serjun«

<https://www.facebook.com/umetnost.v.lesu/>

Tu je tudi več govora o pirografiji na splošno, poleg fotografij končnih izdelkov, pa rad delim tudi utrinke iz ateljeja in delavnice, kjer nam ni nikoli dolgčas.

Vesel bom Vašega obiska!

Denis Serjun

